

ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Романенко А.А., здобувач вищої освіти групи Б1/2,

Миколаївський національний аграрний національний університет

Ефективність охорони навколишнього середовища виявляється через формування двох видів ефекту – економічного та соціального. Економічний ефект від охорони навколишнього середовища передбачає зростання виробництва та прибутку при однаковому рівні використання природних ресурсів та умов за рахунок збереження ресурсів та інновацій. Заходи з охорони навколишнього природного середовища є ефективними у випадках, коли кошти, витрачені на їх реалізацію, будуть меншими, ніж кошти, витрачені на подолання екологічних дисбалансів чи катастроф, пов'язаних із господарською діяльністю [2].

Соціальний ефект від природоохоронної діяльності забезпечить реалізацію прагнення суспільства жити у сприятливому середовищі, харчуватися якісною продукцією, знизити захворюваність, пов'язані з проблемами якості навколишнього середовища, вміти відтворюватись і, нарешті, забезпечити сприятливе середовище життя для майбутніх поколінь.

Економічна ефективність екологічних заходів означає їх ефективність, тобто співвідношення між результатами та витратами, що їх забезпечили. Розрізняють первинний ефект і кінцевий комплексний соціально-економічний ефект від природоохоронних заходів. Первинний ефект полягає у зменшенні забруднення навколишнього середовища та покращенні його стану і проявляється у зменшенні обсягу забруднення та концентрації шкідливих домішок в атмосфері, воді та ґрунті. Враховуючи необхідність поєднання економічних та екологічних інтересів підприємств, первинний ефект повинен виражатися безпосередньо у вигляді збільшення випущеної

продукції без порушення екологічних норм. Остаточний ефект виражається у підвищенні рівня життя населення, ефективності виробництва.

Для забезпечення економічного та соціального ефекту необхідно, власне, управління охороною навколишнього природного середовища полягає у здійсненні в цій галузі функцій спостереження, досліджень, оцінки впливу на навколишнє середовище, контролю, прогнозування, програмування, інформації та іншої виконавчої та адміністративної діяльності. Метою управління в галузі екологічного менеджменту є впровадження законодавства, контроль за дотриманням вимог екологічної безпеки, забезпечення виконання ефективних та всебічних заходів щодо охорони довкілля, раціональне використання природних ресурсів, досягнення узгодженості між урядом та громадськістю органів у галузі довкілля.

У системі управління навколишнім середовищем підприємства можна виділити планування, експлуатацію очисних споруд (включаючи технологічний процес) та контроль викидів у навколишнє середовище. Проектування та планування дозволяють розробити комплекс необхідних заходів щодо охорони навколишнього середовища, їх впровадження, серед яких нові вдосконалені технологічні процеси, роботи, очисні споруди, що зменшують або виключають шкідливий вплив на навколишнє середовище [1].

Економічна та соціальна ефективність природоохоронної діяльності та екологічного менеджменту означає послідовний розвиток наукових основ охорони навколишнього природного середовища та раціональне використання його ресурсів на основі таких принципів, як регулярність, пропорційність, оптимальність та соціальна значимість.

Список використаних джерел

1. Економіка довкілля і природних ресурсів [Текст]: монографія / Ю.В. Дзядикевич, Б.О. Язлюк, Р.Б. Гевко, Ю.І. Гайда [та ін.]. – Тернопіль, 2016. – 392 с.

2. Розум Р.І. Еколого-економічні системи: основні аспекти / Р.І. Розум, М.В. Буряк, І.В. Любезна //Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ, 2015. – № 6 (16). – С. 33-49.

Науковий керівник – Олійник Т.Г., канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств